

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: (نظم فارسی ۴) مثنوی

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۱۴۲

۱- با توجه به مفهوم کلی بیت زیر و واژه های مورد نظر، کدام گزینه صحیح نیست؟
 "چون ز دریا سوی ساحل بازگشت / چنگ شعر معنوی، با ساز گشت"

۱. تأملات روحی، این عالم
 ۲. استغراق، صحو
 ۳. سلوک، استحاله
 ۴. محو، کثرت

۲- در بیت زیر «پوستین و دی» به ترتیب به چه تمثیل هایی اشاره دارد؟
 "خلوت از اغیار باید، نه زیار / پوستین بهر دی آمد نه بهار"

۱. معاملت و سلوک، معاصی
 ۲. خلوت و تفرید، نااهلان
 ۳. ریاضت، نفسانیات
 ۴. اعمال عبادی، بلا

۳- مراد از «قاف» در بیت زیر چیست؟

"گاه خورشید و گهی دریا شوی / گاه کوه قاف و گاه عنقا شوی"

۱. حواس روحانی مرشد کامل که از آفتاب عالم تاب حقیقت ارتزاق می کند.
 ۲. اسماء و صفات نورانی الهی که گرداگرد عالم امکان را دربر گرفته است.
 ۳. حقیقت انسان کامل که مظهر و مقرر ظهور اسماء و صفات الهی است.
 ۴. وجود نیروهای لم یزلی و معنوی که عالم ماده و مجاز را در احاطه خود دارد.

۴- دلیل اصلی مولوی در اعتراض به اهل اعتزال در بیت زیر چیست؟

"سخره حس اند اهل اعتزال / خویش را سنی نمایند از ضلال"

۱. انکار شهود حق تعالی
 ۲. اعتقاد به سلسله عادت ها
 ۳. باور مفرط به تأثیر عقل مجازی
 ۴. انکار وعده و وعید

۵- با توجه به داستان «جستجوی هلال در عهد عمر» و مفاهیم تمثیلی آن کدام گزینه صحیح است؟

۱. هلال: ممکنات و کائنات
 ۲. بیننده هلال: باورمند اهل حقیقت
 ۳. موی ابرو: واقعیات
 ۴. عمر: جوینده حقیقت

۶- در بیت زیر مراد از «گام آهو و ناف آهو» چیست؟

"چندگاهش گام آهو در خورست / بعد از آن خود ناف آهو رهبرست"

۱. تعبد و تقلید، ذوق و اشتیاق
 ۲. مجاز و ظاهر، معنویت و معرفت
 ۳. آثار و آیات، حقیقت و واقعیات
 ۴. سلوک و عبادت، مراقبه و صیانت نفس

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: نظم فارسی ۴(مثنوی)

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۱۴۲

۷- در عرفان ابن عربی، «حادث ازلی» تعبیری عارفانه از کدام مورد است؟

۱. اعیان ثابتہ ۲. ارواح موجودات ۳. انسان کامل ۴. حقایق ممکنات

۸- با توجه به ویژگی های «روح انسانی» کدام گزینه اشتباه به نظر می رسد؟

۱. مظهر صفات و اسماء حق ۲. جرم لطیف ۳. جوهر مجرد از ماده و ترکیب ۴. راکب بر روح حیوانی

۹- با توجه به مفاهیم تمثیلی واژه های مورد نظر در بیت زیر، کدام مورد صحیح است؟

" بحر، کف پیش آرد و سدّی کند / جر کند و ز بعد جر، مدّی کند "

۱. بحر: جذبه و شوق ۲. کف: خوف و قبض ۳. جر: افول از معنویت ۴. مد: بیان معنی و حقیقت

۱۰- "ای ببرده رخت حس ها سوی غیب / دستِ چون موسی برون آور ز جیب"

مراد از «دست» در مصرع دوم چیست؟

۱. افکار و یافته های عرفانی ۲. اقتدار و فراست ۳. کرامات و خوارق عادات ۴. صفات و کمالات معنوی

۱۱- مفهوم تمثیلی «خور» در بیت زیر چه بوده است؟

"بینی طفلی بمالد مادری / تا شود بیدار، واجوید خوری"

۱. عشق ۲. نعمت ۳. احسان ۴. فیض

۱۲- "تا نشد تحقیق، از یاران مبر / از صدف مَکسل، نگشت آن قطره دُرّ"

مفهوم دقیق «صدف» در کدام گزینه آمده است؟

۱. شهر و دیار ۲. یاران و پیران ۳. کشف و شهود ۴. ریاضت و سلوک

۱۳- "هست آن آهن، فقیر سخت کش / زیر پتک و آتش است او سرخ و خَوش"

مراد از «آهن» و «پتک و آتش» در بیت موردنظر چیست؟

۱. درویش بی خویش، ریاضت و عشق ۲. حقیقت ستیز نااهل، گناه و نافرمانی ۳. امیال نفسانی، تنبیه و فشار ۴. سالک مبتدی، رنج و سختی

۱۴- گزینه متفاوت را مشخص کنید.

۱. روح اعظم ۲. عقل کل ۳. عین ثابتہ ۴. تعین اول

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: نظم فارسی ۴(مثنوی)

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۱۴۲

۱۵- در بیت زیر مراد از موارد مشخص شده چه بوده است؟

"مشرق او، نسبت ذرات او / نی برآمد، نی فرود شد ذات او"

۱. عالم معنا، موجودات علوی، استواری و ثبات
۲. حق تعالی، کاینات، طلوع و غروب
۳. جهان هستی، موجودات، عدم تغییر محسوس
۴. ولی کامل، اعمال و عبادات، ثبات و تمکین

۱۶- با توجه به داستان «حمله جغدان به باز» کدام گزینه نادرست است؟

۱. باز: عارف کامل
۲. جغدان: طالبان دنیا
۳. ویرانه: خرابیات و خانقاه
۴. جغدستان: دنیا

۱۷- مراد از «عیان» در بیت زیر چیست؟

"چون که عثمان آن عیان را عین گشت / نورِ فایض بود و ذی النورین گشت"

۱. نور معرفت
۲. حقیقت محمدیه
۳. مصاحبت و دیدار نبی
۴. اسرار الوهی

۱۸- گزینه متفاوت را مشخص کنید.

۱. صور معین
۲. اعیان ثابتة
۳. عالم معانی
۴. ماهیت

۱۹- معادل «قدم جبار» در عرفان چیست؟

۱. عالم معنا
۲. کائنات
۳. انسان کامل
۴. صور علمیه

۲۰- هدف مولانا از مفهوم بیت زیر در چه امری خلاصه شده است؟

"تابِ نورِ چشم باپیه است جفت / نورِ دل در قطره خونی نهفت"

۱. اثبات سنخیت و تجانس
۲. درد حلول و اثبات معیت
۳. رد امتزاج و اثبات حلول
۴. بیان اتحاد و یگانگی

۲۱- "این سخن ها خود به معنی، یاری است / حرف ها دامِ دمِ شیرین لبی است"

در بیت فوق «دم شیرین لب» کنایه از چیست؟

۱. جذبه عشق
۲. تجلیه درون
۳. اتحاد و وصلت
۴. لبیک گفتن معشوق

۲۲- با توجه به مفهوم تمثیلی داستان «کلوخ انداختن تشنه از سر دیوار، در جوی آب» کدام گزینه صحیح نیست؟

۱. کلوخ انداختن: مبارزه با علایق نفسانی و موانع وصول
۲. تشنه: جویای حقیقت
۳. دیوار: نااهلان حقیقت ستیز
۴. آب: حقیقت و وصال

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: نظم فارسی ۴(مثنوی)

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۱۴۲

۲۳- «مقام محبوبیت» مربوط به کدام گزینه زیر است؟

۱. قرب نوافل   ۲. رضا و توکل   ۳. صبر و سکوت   ۴. قرب فرایض

۲۴- «محسن» چه کسی است؟

۱. آن که در عبادت اختیار که از لوازم شعور است از او سلب شود.
۲. کسی که در عین تضرع و افتادگی به مقام عبودیت برسد.
۳. کسی که حق تعالی را در حال شهود عبادت می کند.
۴. آن که در حال عبادت بی خویش شود.

۲۵- با توجه به مفهوم تمثیلی بیت زیر کدام مورد اشتباه به نظر می رسد؟

"تیر را مشکن که آن تیر شهی است / نیست پرتاوی ز شصت آگهی است"

۱. تیر: قضای الهی   ۲. شکستن: بی اعتنایی کردن
۳. تیر شهی: تیرشاه حقیقی   ۴. پرتاوی: پرتاب شده بی هدف

۲۶- در بیت زیر مراد از «دریا» اشاره به کدام یک از انواع ولایت است؟

"گفتم: ای دل آینه کَلّی بجو / رو به دریا کار برناید به جو"

۱. شمسیه   ۲. قمیه   ۳. جزئیه   ۴. نسییه

۲۷- "کو حمیت تا زتیشه و زگلند / این چنین گه را به کَلّی برگند"

دربیت فوق مراد از «گه» چیست؟

۱. نفسانیات   ۲. مجاز و ماده   ۳. انانیت و خودبینی   ۴. خشم و خشونت

۲۸- "ذکر حق کن، بانگ غولان را بسوز / چشم نرگس را ازین کرکس بدوز"

«چشم نرگس» در تعبیر رسمی صوفیانه به چه معنایی آمده است؟

۱. ستر مراتب عالیه که اهل کمال آن را پنهان دارند.
۲. رهنمودهای شیخ کامل به مبتدیان جهت دریافت تجلیات حق
۳. خلوت و تفرید از اغیار جهت وصول به مقام قرب الهی
۴. مراقبه و صیانت نفس از وساوس نفس اماره

۲۹- "خلق را تاب جنون او نبود / آتش او ریشهایشان می ربود"

«آتش در ریش افتادن» کنایه از چیست؟

۱. آزردهی خاطر   ۲. بی تابی   ۳. بی آبرو شدن   ۴. به بیراهه افتادن

زمان آزمون (دقیقه): ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: نظم فارسی ۴ (مثنوی)

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی ۱۲۱۳۱۴۲

۳۰- "ای تن آلوده، به گرد حوض گرد / پاک کی گردد برون حوض مرد"

مراد از «حوض» در مصرع اول چیست؟

۱. تنزیه و تقدیس   ۲. دل انسان کامل   ۳. وحدت حق   ۴. عالم معنا